TASDIQLAYMAN
Zarmed universiteti direktori
_____ A.D.Daliyev
"___" _____ 2022

ACADEMIA.EDU XALQARO ILMIY PLATFORMASIDAN FOYDALANISH BO'YICHA YO'RIQNOMA

Professor-o'qituvchilar, ilmiy izlanuvchilar va talabalar uchun

1. UMUMIY QOIDALAR

1.1. Mazkur yo'riqnoma Zarmed universiteti professor-o'qituvchilari, doktorantlari, mustaqil izlanuvchilari, ilmiy xodimlari hamda ilmiy faoliyat bilan shug'ullanuvchi talabalarning Academia.edu xalqaro ilmiy platformasidan samarali va mas'uliyatli foydalanish tartibini ko'rsatadi.

1.2. Platformadan foydalanish ixtiyoriy bo'lib, bunda universitetning ichki tartib-qoidalari, axborot xavfsizligi talablari, ilmiy etika me'yorlari va amaldagi qonunchilik talablariga rioya etilishi lozim.

2. ACADEMIA.EDU PLATFORMASI HAQIDA UMUMIY MA'LUMOT

2.1. Academia.edu — tadqiqotchilar, olimlar, professor-o'qituvchilar va talabalar o'rtasida ilmiy axborot almashish, ilmiy ishlarni ulashish hamda professional aloqalarni rivojlantirishga mo'ljallangan onlayn akademik platforma.

2.2. Platformaning rasmiy veb-sayti: https://www.academia.edu

2.3. Platformaning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

- ilmiy maqolalar, tadqiqot materiallari va boshqa ruxsat etilgan ilmiy hujjatlarni joylashtirish;
- muayyan fan sohasi va tadqiqot yo'nalishlari bo'yicha ilmiy materiallarni izlash;
- boshqa tadqiqotchilarning ilmiy faoliyati bilan tanishish;
- mualliflar va tadqiqotchilarni kuzatib borish;
- ilmiy qiziqishlarga mos tavsiyalar va xabarnomalarni olish;
- ilmiy hamkorlik va akademik muloqot imkoniyatlaridan foydalanish;
- mavjud funksiyalar doirasida ilmiy ishlar ko'rilishi va ulardan foydalanilishi haqidagi statistik ma'lumotlarni tahlil qilish.

3. RO'YXATDAN O'TISH TARTIBI

3.1. Academia.edu platformasida ro'yxatdan o'tish uchun internetga ulangan kompyuter yoki mobil qurilmadan foydalanish mumkin.

3.2. Ro'yxatdan o'tish quyidagi bosqichlarda amalga oshiriladi:

1-bosqich. Platformaga kirish. Brauzerda https://www.academia.edu manzilini oching.

2-bosqich. Ro'yxatdan o'tishni boshlash. Bosh sahifada "Sign Up" yoki shu ma'nodagi ro'yxatdan o'tish tugmasini tanlang.

3-bosqich. Ro'yxatdan o'tish usulini tanlash. Platforma taklif qilgan mavjud usullardan foydalaning. Odatda elektron pochta orqali yoki qo'llab-quvvatlanadigan tashqi hisob orqali ro'yxatdan o'tish imkoniyati mavjud.

4-bosqich. Shaxsiy ma'lumotlarni kiritish. Ism, familiya va talab qilinadigan boshqa ma'lumotlarni to'g'ri kiriting. Elektron pochta manzili foydalanuvchining o'zi foydalanadigan va nazorat qiladigan manzil bo'lishi lozim.

5-bosqich. Hisobni tasdiqlash. Agar platforma tasdiqlash xabarini yuborsa, undagi ko'rsatmalarga muvofiq hisobni tasdiqlang.

6-bosqich. Profilni sozlash. Ro'yxatdan o'tgach, profil ma'lumotlarini to'ldiring va ilmiy faoliyatingizga mos sozlamalarni kiriting.

3.3. Universitet elektron pochta manzilidan foydalanish, agar mavjud va qulay bo'lsa, tavsiya etiladi.

3.4. Ro'yxatdan o'tishda haqiqiy ma'lumotlardan foydalanish, takroriy hisoblar yaratmaslik va kirish ma'lumotlarini uchinchi shaxslarga bermaslik tavsiya etiladi.

4. SHAXSIY ILMIY PROFILNI YARATISH VA RASMIYLASHTIRISH

4.1. Shaxsiy ilmiy profil foydalanuvchining akademik faoliyati to'g'risidagi asosiy ochiq ma'lumotlarni aks ettiradi. Shu sababli profilni to'liq, aniq va professional tarzda shakllantirish lozim.

4.2. Profilni to'ldirish uchun hisobga kirib, "My Profile" bo'limini oching va "Edit Profile" yoki tegishli tahrirlash funksiyasidan foydalaning.

4.3. Profilning tavsiya etiladigan elementlari:

a) Ism va familiya. Ism-familiyani xalqaro ilmiy faoliyatda qo'llanadigan yagona yozilish shaklida kiriting. Boshqa ilmiy platformalarda ham bir xil yozilishdan foydalanish muallifni aniqlashni osonlashtiradi.

b) Profil rasmi. Professional, sifatli va foydalanuvchining o'ziga tegishli suratdan foydalanish tavsiya etiladi.

c) Tashkilotga tegishlilik (Affiliation). Universitet nomini ingliz tilida bir xil shaklda ko'rsatish tavsiya etiladi: "Zarmed University". Profilning tegishli maydonida universitetning amaldagi nomi, fakultet, kafedra yoki bo'linma haqidagi ma'lumotlarni imkon qadar aniq kiriting.

d) Lavozim va ilmiy daraja. Amaldagi lavozim, ilmiy daraja va akademik unvonlar faqat haqiqatga muvofiq ko'rsatilishi kerak.

e) Ilmiy tarjimai hol (Biography). Mutaxassislik, ilmiy faoliyat yo'nalishi, tadqiqot tajribasi va asosiy ilmiy qiziqishlarni qisqa bayon qiling.

f) Tadqiqot yo'nalishlari (Research Interests). Foydalanuvchining haqiqiy ilmiy yo'nalishlarini aks ettiruvchi kalit so'zlar va fan sohalarini kiriting. Zarur bo'lsa, ularni ingliz tilida ham ko'rsating.

g) Ta'lim va kasbiy faoliyat. Ta'lim muassasalari, ish tajribasi va kasbiy faoliyatga oid ma'lumotlarni to'g'ri kiriting.

h) Ilmiy ishlar. Mualliflik huquqi va platforma talablariga muvofiq ravishda ilmiy maqolalar, tezislar, tadqiqot hisobotlari yoki boshqa materiallarni joylashtiring.

i) Qo'shimcha ilmiy havolalar. Mavjud bo'lsa, ORCID, universitetning rasmiy sahifasi, Google Scholar yoki boshqa ilmiy profillarga havolalar kiritilishi mumkin.

4.4. Profilga kiritilgan ma'lumotlar muntazam tekshirib borilishi, lavozim yoki tashkilot o'zgarganda yangilanishi lozim.

4.5. Academia.edu profilining ochiq ko'rinishi va qidiruv tizimlarida topilishi mumkinligini hisobga olib, telefon raqami, uy manzili, shaxsiy hujjatlar va boshqa maxfiy ma'lumotlarni joylashtirmaslik tavsiya etiladi.

5. ILMIY ISHLARNI PLATFORMAGA JOYLASHTIRISH

5.1. Platformaga quyidagi turdagi materiallarni joylashtirish mumkin, agar tegishli huquqlar mavjud bo'lsa:

- ilmiy maqolalar;
- konferensiya materiallari va tezislar;
- tadqiqot natijalari;
- ilmiy hisobotlar;
- preprintlar va maqolalarning ruxsat etilgan mualliflik nusxalari;
- boshqa ilmiy va akademik materiallar.

5.2. Materialni yuklash tartibi:

1-bosqich. Academia.edu hisobiga kiring.

2-bosqich. "Upload" yoki hujjat yuklash tugmasini bosing.

3-bosqich. Qurilmangizdan yuklamoqchi bo'lgan faylni tanlang.

4-bosqich. Platforma taklif qilgan maydonlarga maqola nomi, annotatsiya, tadqiqot yo'nalishi va boshqa tegishli ma'lumotlarni kiriting.

5-bosqich. Mualliflar haqidagi ma'lumotlarni tekshiring. Hammualliflar bo'lsa, ularning ismlari to'g'ri ko'rsatilganiga ishonch hosil qiling.

6-bosqich. Kiritilgan ma'lumotlarni tekshirib, materialni joylashtirishni tasdiqlang.

7-bosqich. Yuklash yakunlangach, profil sahifasidan materialning to'g'ri ko'rinishini tekshiring.

5.3. Materialni yuklashda quyidagi talablarga rioya etish lozim:

- maqolaning nomi asl nashrdagi nom bilan mos bo'lishi;
- mualliflar va hammualliflar to'g'ri ko'rsatilishi;
- annotatsiya mazmunan maqolaga mos bo'lishi;
- nashr etilgan bo'lsa, jurnal nomi, yil, jild, son, sahifalar va DOI kabi ma'lumotlar mavjud bo'lganda kiritilishi;
- hujjat sifati va o'qilishi tekshirilishi;
- maxfiy yoki tarqatilishi cheklangan ma'lumotlar bo'lmasligi;
- materialda boshqa mualliflarning huquqlari buzilmasligi.

5.4. Ilmiy ishni platformaga joylashtirish uning rasmiy nashr sifatida tan olinishini anglatmaydi. Ilmiy maqolaning nashr holati jurnalning rasmiy sayti, DOI yozuvi va tegishli bibliografik manbalar orqali tekshirilishi kerak.

6. ILMIY MANBALARNI QIDIRISH VA ULARDAN FOYDALANISH

6.1. Academia.edu platformasidan ilmiy mavzuga oid materiallarni aniqlash, boshqa tadqiqotchilarning ishlarini o'rganish va ilmiy izlanish uchun dastlabki manbalarni topishda foydalanish mumkin.

6.2. Qidiruvni amalga oshirish tartibi:

1. Platformaga kiring.
2. Qidiruv maydoniga mavzu, maqola nomi, muallif yoki kalit so'zni kiriting.
3. Zarur bo'lsa, ingliz tilidagi atamalar va ularning muqobillaridan foydalaning.
4. Natijalar orasidan mavzuga mos materiallarni tanlang.
5. Maqola nomi, muallifi, sanasi, nashr manbasi va mavjud bo'lsa DOI ma'lumotlarini tekshiring.
6. Materialni o'qib, tadqiqotingizga aloqadorligi va ishonchliligini baholang.

6.3. Qidiruv samaradorligini oshirish uchun quyidagi usullardan foydalanish tavsiya etiladi:

- mavzuga oid aniq kalit so'zlarni tanlash;
- muhim ilmiy tushunchalarning inglizcha shakllaridan foydalanish;
- bir nechta muqobil atamalarni sinab ko'rish;
- muayyan muallif yoki maqola nomi bo'yicha izlash;
- tegishli tadqiqotchilar profillarini kuzatib borish.

6.4. Platformada topilgan har qanday material avtomatik ravishda ishonchli ilmiy manba hisoblanmaydi. Materialning ilmiy qiymatini baholashda nashr etilgan joyi, taqriz holati, muallifning ilmiy faoliyati, metodologiyasi, dalillari va foydalanilgan manbalari tekshirilishi lozim.

7. ILMIY HAMKORLIK VA AKADEMIK TARMOQNI RIVOJLANTIRISH

7.1. Academia.edu boshqa tadqiqotchilar bilan ilmiy aloqalar o'rnatish va o'xshash tadqiqot yo'nalishlaridagi ishlarni kuzatish uchun qo'shimcha imkoniyat yaratadi.

7.2. Ilmiy hamkorlikni rivojlantirish uchun quyidagi amaliyotlar tavsiya etiladi:

- o'z tadqiqot yo'nalishiga mos olimlar va tadqiqotchilarni qidirish;
- tegishli mualliflarning profil va ilmiy ishlarini kuzatib borish;
- platforma imkoniyatlari doirasida professional xabarlar yuborish;
- ilmiy mavzular yuzasidan mazmunli muloqot olib borish;
- xalqaro konferensiyalar, qo'shma tadqiqotlar va ilmiy loyihalar bo'yicha hamkorlik imkoniyatlarini muhokama qilish;
- yangi ilmiy ishlar va tadqiqot natijalari bilan muntazam tanishib borish.

8. XABARNOMALAR, TAVSIYALAR VA FAOLLIKNI BOSHQARISH

8.1. Xabarnomalarni sozlash uchun hisob sozlamalariga kirib, "Email Notifications" yoki tegishli bildirishnoma bo'limini oching.

8.2. Foydalanuvchi o'z ehtiyojidan kelib chiqib, yangi materiallar, kuzatilayotgan tadqiqotchilar yoki boshqa faoliyatlarga oid xabarnomalarni boshqarishi mumkin.

9. ILMIY ISHLAR KO'RINISHI VA ANALITIK MA'LUMOTLAR

9.1. Platformada ayrim materiallar bo'yicha ko'rishlar, yuklab olishlar va boshqa faollik ko'rsatkichlari taqdim etilishi mumkin.

9.2. Mavjud analitika funksiyalaridan foydalanish tartibi:

- shaxsiy profilga kiring;
- ilmiy ishlar yoki statistika bilan bog'liq bo'limni oching;

- ko'rsatilgan ma'lumotlar va davrni tekshiring;
- materiallar faolligini o'zaro taqqoslang;
- natijalar asosida ilmiy ishlar tavsifi va profil ma'lumotlarini takomillashtiring.

9.3. Ko'rishlar yoki yuklab olishlar soni ilmiy ishning sifati, ilmiy yangiligi yoki iqtiboslar sonining bevosita o'lchovi emas. Ushbu ko'rsatkichlar faqat materialga bo'lgan qiziqish va platformadagi faollikni baholashga yordam beradi.

10. MUALLIFLIK HUQUQI, ILMIY ETIKA VA AKADEMIK HALOLLIK

10.1. Platformaga joylashtiriladigan barcha materiallar mualliflik huquqi, intellektual mulkni himoya qilish va akademik halollik talablariga muvofiq bo'lishi kerak.

10.2. Foydalanuvchi quyidagi qoidalarga rioya qilishi shart:

- o'ziga tegishli bo'lmagan materiallarni mualliflik huquqini tekshirmasdan yuklamaslik;
- hammualliflarning manfaatlarini va kelishuvlarini hisobga olish;
- boshqa shaxslarning ilmiy natijalarini o'zlashtirmaslik;
- iqtiboslar va foydalanilgan manbalarni to'g'ri ko'rsatish;
- tadqiqot ishtirokchilariga oid maxfiy ma'lumotlarni ruxsatsiz oshkor etmaslik;
- nashriyot, moliyalashtiruvchi tashkilot yoki tadqiqot loyihasi talablarini buzmaslik;
- maqolaning nashr etilgan yoki nashr etilmagan holati to'g'risida noto'g'ri ma'lumot bermaslik.

10.3. Ilmiy ishni platformaga yuklashdan oldin uning nashriyot shartnomasi, litsenziyasi yoki ochiq foydalanish shartlari tekshirilishi zarur.

10.4. Akademik halollik talablarini buzish universitetning ichki tartiblariga va amaldagi qonunchilikka muvofiq ko'rib chiqilishi ma'lum qilinadi.

11. AXBOROT XAVFSIZLIGI VA SHAXSIY MA'LUMOTLARNI HIMOYA QILISH

11.1. Foydalanuvchi platformadan foydalanishda hisob xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish choralarini ko'rishi lozim.

11.2. Academia.edu profilidagi ma'lumotlar ommaga ko'rinishi va qidiruv tizimlarida paydo bo'lishi mumkin. Profilni yaratishdan oldin maxfiylik siyosati va amaldagi ko'rinish sozlamalari bilan tanishish kerak.

12. BEPUL VA PULLI XIZMATLARDAN FOYDALANISH

12.1. Academia.edu asosiy ilmiy almashinuv funksiyalarining ayrimlarini bepul taqdim etadi. Ayrim kengaytirilgan imkoniyatlar pulli obuna orqali taqdim etilishi mumkin.

12.2. Universitet xodimlariga dastlab bepul funksiyalarni o'rganish va ulardan foydalanish tavsiya etiladi.

13. PLATFORMA BILAN ISHLASHDA UCHRASHI MUMKIN BO'LGAN MUAMMOLAR

13.1. Ro'yxatdan o'tish yoki hisobga kirish bilan bog'liq muammolar yuzaga kelganda:

- elektron pochta manzili to'g'ri kiritilganini tekshiring;
- parolni tiklash funksiyasidan foydalaning;
- tasdiqlash xabarini tekshiring;
- boshqa brauzer yoki qurilmadan foydalanib ko'ring;
- platformaning rasmiy yordam markaziga murojaat qiling.

13.2. Material yuklanmasa:

- fayl formati va hajmi platforma talablariga mosligini tekshiring;
- internet aloqasini tekshiring;
- faylning ochilishi va buzilmaganini tekshiring;
- sahifani yangilab, qayta urinib ko'ring;
- muammo davom etsa, rasmiy texnik yordamga murojaat qiling.

13.3. Texnik yordam olish uchun platformaning rasmiy yordam markazidan foydalanish tavsiya etiladi: https://support.academia.edu/

14. ZARMED UNIVERSITETI XODIMLARI UCHUN AMALIY TAVSIYALAR

14.1. Har bir tadqiqotchi o'zining akademik faoliyatiga mos, ishonchli va muntazam yangilanadigan profil yuritishi tavsiya etiladi.

14.2. Universitetga tegishlilik ma'lumotlari barcha ilmiy platformalarda imkon qadar bir xil yozilishi kerak. Bu muallifni aniqlash, ilmiy ishlarni birlashtirish va xalqaro hamkorlar tomonidan topishni osonlashtiradi.

14.3. Har bir ilmiy ish joylashtirilishidan oldin uning bibliografik ma'lumotlari, mualliflik huquqi va tarqatish shartlari tekshirilishi zarur.

14.4. Ilmiy natijalarni kengroq auditoriyaga yetkazish uchun Academia.edu profilini ORCID, Google Scholar va universitetning rasmiy ilmiy sahifalari kabi boshqa tegishli resurslar bilan uyg'un yuritish tavsiya etiladi.

14.5. Ilmiy ishlarning topiluvchanligini oshirish maqsadida maqola sarlavhasi, annotatsiyasi va kalit so'zlarini aniq, mazmunli va imkon qadar xalqaro ilmiy hamjamiyatga tushunarli shaklda rasmiylashtirish lozim.

14.6. Tadqiqotchilar yangi ilmiy ishlarni kuzatish, tegishli materiallarni tahlil qilish va xalqaro hamkorlik imkoniyatlarini izlash uchun platformadan muntazam foydalanishlari mumkin.

14.7. Mazkur yo'riqnoma Zarmed universiteti professor-o'qituvchilari, doktorantlari, mustaqil izlanuvchilari va boshqa tadqiqotchilariga Academia.edu platformasidan foydalanishda amaliy yordam ko'rsatish maqsadida ishlab chiqilgan.

14.8. Platformaning interfeysi, xizmatlari, tariflari va foydalanish qoidalari o'zgarishi mumkin. Foydalanuvchilar muhim amallarni bajarishdan oldin platformaning rasmiy ko'rsatmalari bilan tanishishlari lozim.

FOYDALANISH MUNKIN BO'LGAN RASMIY MANBALAR

1. Academia.edu rasmiy platformasi: https://www.academia.edu
2. Academia.edu yordam markazi: https://support.academia.edu/
3. Academia.edu hisob yaratish bo'yicha ko'rsatmalar: https://support.academia.edu/hc/en-us/articles/34464022751639-How-to-create-an-Academia-edu-account
4. Academia.edu profilini tahrirlash bo'yicha ko'rsatmalar: https://support.academia.edu/hc/en-us/articles/360043383913-Edit-your-profile-page
5. Academia.edu profilini boshqarish va sozlash bo'yicha ma'lumotlar: https://support.academia.edu/hc/en-us/articles/360042888174-Account-settings-overview

Ilmiy ishlar, innovatsiyalar va xalqaro hamkorlik bo'yicha prorektor **Z.H.Abdullayev**